

Domov>Družinske zadeve in dedovanje>Dedovanje>Dedovanje

Na področju civilnega pravosodja se bodo postopki, ki še potekajo, in postopki, ki so se začeli pred koncem prehodnega obdobja, nadaljevali po pravu EU. Evropski portal e-pravosodje bo na podlagi vzajemnega priznavanja ohranil informacije, povezane z Združenim kraljestvom, do konca leta 2024.

Dedovanje**Škotska**

Ta informativni list je bil pripravljen v sodelovanju s Svetom notariátov EU (CNUE).

1 Kako se sestavi razpolaganje za primer smrti (oporoka, skupna oporoka, dedna pogodba)?

Oseba lahko premoženje ob smrti drugi osebi zapusti z volilom v oporoki. V skladu z [zakonom o zahtevah glede pisanja \(Škotska\) iz leta 1995](#) morajo biti oporoke od 1. avgusta 1995 pripravljene pisno in podpisati jih mora oporočitelj.

Posamezniki imajo lahko v lasti tudi premoženje in nepremično premoženje na podlagi listine o skupnem lastništvu s preživelo osebo (običajno imenovana klavzula o preživetju).

Posamezniki imajo lahko v lasti tudi premoženje in nepremično premoženje na podlagi listine o lastništvu v svojem imenu ali skupaj z drugimi, ki vsebuje klavzulo o posebni namenitvi premoženja ali deleža premoženja iz te listine drugi osebi v primeru smrti.

Če oporoka, klavzula o preživetju ali klavzula o posebni namenitvi ne obstajajo, se premoženje prenese v skladu z

[zakonom o dedovanju \(Škotska\) iz leta 1964](#).

2 Ali mora biti razpolaganje overjeno in na kakšen način?

Oporoke na Škotskem ni treba overiti.

Listine o lastninski pravici na nepremičnem premoženju, vključno z listinami s klavzulo o posebni namenitvi ali klavzulo o preživetju, se vpišejo bodisi v [register zemljiškoknjižnih listin](#) bodisi v [zemljiško knjigo Škotske](#).

V nekaterih primerih se listine o lastninski pravici na premoženju, vključno z listinami s klavzulo o posebni namenitvi ali klavzulo o preživetju, na primer vpišejo v register delničarjev družbe.

3 Ali je svoboda do razpolaganja za primer smrti omejena (npr. z nujnim deležem)?

V skladu s škotsko zakonodajo lahko otrok ali preživeli zakonec/zunajzakonski partner ob smrti starša/zakonca/zunajzakonskega partnerja uveljavlja zakonske pravice iz premoženja zapuščine, tudi če je pokojnik napisal oporoko. Zakonske pravice pomenijo varstvo pred razdedinjenjem. Otroci imajo pravico do tretjinskega deleža premoženja zapuščine pokojnika (denar, delnice itd.), če obstaja preživeli zakonec ali zunajzakonski partner, ali do polovice, če ni preživelega zakonca ali zunajzakonskega partnerja. Preživeli zakonec/zunajzakonski partner ima pravico do ene tretjine premoženja zapuščine pokojnika (denar, delnice itd.), če obstajajo otroci, ali do polovice, če otrok ni.

4 Kdo in koliko deduje, če razpolaganja za primer smrti ni?

Premoženje se prenese na podlagi zakona o dedovanju (Škotska) iz leta 1964 v naslednjem vrstnem redu.

(a) PREDNOSTNE PRAVICE

Vdova, vdovec ali preživeli zunajzakonski partner (preživela oseba) ima prednostne pravice do premoženja pokojnega zakonca ali zunajzakonskega partnerja.

Če je imel pokojnik v lasti hišo in je preživela oseba živel v njej, ima ta pravico do hiše ter opreme in pohištva v njej, ob upoštevanju nekaterih omejitev.

Preživela oseba lahko zahteva:

hišo, če njena vrednost ne presega 473 000 GBP;

opremo in pohištvo v vrednosti do 29 000 GBP;

če je pokojnik zapustil otroke ali potomce, je preživela oseba upravičena do prvih 50 000 GBP iz zapuščine. Če pokojnik ni zapustil otrok ali potomcev, je preživela oseba upravičena do prvih 89 000 GBP.

(b) ZAKONSKE PRAVICE

Če po izpolnitvi „prednostnih pravic“ ostane zapuščina, so preživeli zakonec ali zunajzakonski partner in otroci upravičeni do nekaterih „zakonskih pravic“ iz „premoženja zapuščine“ pokojnika, kot je navedeno v odgovoru na vprašanje 3 zgoraj.

(c) PROSTA ZAPUŠČINA

Ko so prednostne in zakonske pravice izpolnjene, se preostanek zapuščine, ki ni določena z oporoko, „razdeli“ v skladu s pravnimi pravili v naslednjem vrstnem redu:

otroci;

če preživijo starši ter bratje in sestre, polovico podedujejo starši, polovico pa bratje in sestre;

bratje in sestre, če ni preživelih staršev;

starši, če ni preživelih bratov in sester;

preživeli zakonec ali zunajzakonski partner;

striki ali tete (po materi in očetu);

stari starši (po materi in očetu);

bratje in sestre starih staršev (po materi in očetu);

drugi predniki – daljnjeji od starih staršev;

monarhija.

5 Kateri organ je pristojen:**5.1 glede vprašanj dedovanja?****5.2 za sprejem izjave o odpovedi dediščini ali njenem sprejemu?**

5.3 za sprejem izjave o odpovedi volilu ali njegovem sprejemu?

5.4 za sprejem izjave o odpovedi nujnega deleža ali njegovem sprejemu?

V večini zapuščinskih zadev mora izvršitelj (ki je bodisi imenovan v pokojnikovi oporoki bodisi ga imenuje grofijsko sodišče) pridobiti „potrditev“ grofijskega sodišča. Potrditev je pravni dokument, s katerim je izvršitelj pooblaščen za upravljanje zapuščine, navedene v popisu zapuščine, in ki je priložen prošnji za potrditev, prav tako pa je izvršitelj z njim pooblaščen za obravnavanje vseh zadev glede dedovanja, povezanih z navedeno zapuščino.

6 Kratek opis postopka za ureditev dedovanja v nacionalnem pravu, vključno z likvidacijo zapuščine in delitvijo premoženja (to vključuje informacijo, ali postopek dedovanja začne sodišče ali drugi pristojni organ na lastno pobudo).

V večini zapuščinskih zadev je treba za upravljanje zapuščine imeti izvršitelja, ki se imenuje bodisi v oporoki bodisi ga v okoliščinah, kadar ni veljavne oporoke ali pa imenovani izvršitelji ne morejo ali niso pripravljene ukrepati, imenuje grofijsko sodišče (executor dative).

V večini zapuščinskih zadev morajo izvršitelj ali izvršitelji pri grofijskem sodišču zaprositi za potrditev.

Izvršitelj, ki ga imenuje sodišče, bo moral pred začetkom upravljanja zapuščine pridobiti zavarovanje poklicne odgovornosti (bond of caution), razen če zapuščina ni predmet postopka za zapuščine majhne vrednosti in v nekaterih drugih izjemnih okoliščinah.

Prošnji za potrditev je treba priložiti popis vseh predmetov zapuščine, skupaj z oporoko, če obstaja.

Sodišče izda potrditev v zvezi s predmeti iz zapuščine v popisu, izvršitelj pa je pooblaščen, da zbere te predmete.

Ko je zapuščina zbrana, mora izvršitelj plačati morebitne dolgove in davek pred razdelitvijo zapuščine v skladu z oporoko ali zakonom o dedovanju (Škotska) iz leta 1964.

7 Kako in kdaj postane posameznik dedič ali voliljemnik?

Če obstaja oporoka, so v njej imenovani upravičenci ali skupina upravičencev, ki naj bi podedovali celotno zapuščino ali del zapuščine ob upoštevanju uveljavljanja zakonskih pravic.

Če oporoka ne obstaja, so pravice in vrstni red dedičev določeni v zakonu o dedovanju (Škotska) iz leta 1964.

Če oporoka ne obstaja, lahko preživeli partner v šestih mesecih od smrti pri sodišču zaprosi za dodelitev iz zapuščine na podlagi [zakona o družinskem pravu \(Škotska\) iz leta 2006](#).

S „prenosom pravice“ upravičenec pridobi „lastninsko pravico“ v zvezi z zapuščino. V skladu z zakonom o dedovanju (Škotska) iz leta 1964 premoženje preide na izvršitelja zaradi upravljanja. S tem upravičenec pridobi osebno pravico, da mu izvršitelj izroči predmet zapuščine. Ko je predmet zapuščine izročen upravičencu, ta pridobi „stvarno pravico“.

Čas prenosa pravice je odvisen od pokojnikovega namena, razvidnega iz oporoke.

8 So dediči odgovorni za dolgove pokojnika, in če je tako, pod katerimi pogoji?

Izvršitelj mora plačati vse dolgove iz zapuščine, preden se zapuščina razdeli med upravičence. Zapuščina se ne sme razdeliti prej kot šest mesecev po smrti, da se upnikom omogoči vložitev zahtevkov. Če upnik ne vloži zahtevka v šestih mesecih in izvršitelj razdeli zapuščino, so upravičenci teoretično odgovorni za kakršne koli dolgove v obsegu svoje zapuščine.

9 Kateri dokumenti in/ali informacije so običajno potrebni za vpis nepremičnine?

Listina o lastninski pravici na nepremičnem premoženju se lahko na upravičenca prenese z razpolaganjem, ki ga je treba vpisati v zemljiško knjigo Škotske, ali s priložitvijo podpisane listine (docket) k potrditvi (ali potrdilu o potrditvi).

Če obstaja klavzula o preživetju, se listina o lastninski pravici samodejno prenese na preživelega lastnika, listinam o lastništvu pa je treba priložiti mrliški list.

9.1 Je imenovanje upravitelja obvezno ali obvezno na zahtevo? Kaj je treba storiti, če je obvezno ali obvezno na zahtevo?

Potrditev sodišča ni potrebna pri vseh zapuščinskih zadevah – nekateri imetniki sredstev v javnih skladih bodo sredstva izplačali, ne da bi bila potrebna potrditev. Če se zahteva potrditev, je treba postaviti izvršitelja, bodisi imenovanega v oporoki bodisi na podlagi vloge za imenovanje izvršitelja s strani sodišča.

9.2 Kdo lahko izvrši pokojnikovo razpolaganje za primer smrti in/ali upravlja s premoženjem?

Zapuščino upravlja izvršitelj, ki je imenovan bodisi v oporoki bodisi ga imenuje sodišče, ki mu je tudi izdalo potrditev. Vendar bodo imetniki sredstev v javnih skladih v nekaterih primerih pokojnikovo zapuščino prenesli, ne da bi bila potrebna potrditev.

9.3 Katera pooblastila ima upravitelj?

Da zbere zapuščino, opredeljeno v popisu v prošnji za potrditev.

Da plača dolgove in davek.

Da preostalo zapuščino razdeli med upravičence na podlagi oporoke ali, če ta ne obstaja, na podlagi zakona o dedovanju (Škotska) iz leta 1964.

Da izterja dolgove, dolgovane pokojniku.

Če je pokojnik pred smrtjo utrpel telesne poškodbe, ima izvršitelj navedene osebe enake pravice do odškodnine kot pokojnik.

Izvršitelj ima pravico nadaljevati odškodninsko tožbo zaradi telesne poškodbe, ki jo je pokojnik vložil pred smrtjo in ki ni bila rešena.

Če je pokojnik pred smrtjo vložil odškodninsko tožbo zaradi obrekovanja in ta ob smrti še ni bila rešena, se lahko pravica do odškodnine prenese na izvršitelja.

Če je imel pokojnik pravico do odškodnine zaradi kršitve pogodbe, je to lahko predmet tožbe, ki jo nadaljuje ali vloži izvršitelj.

10 Kateri dokumenti, ki dokazujejo status in pravice upravičencev, se običajno izdajajo po nacionalnem pravu med postopkom dedovanja ali ob koncu postopka? Ali imajo dokazno moč?

Za dokazovanje statusa in pravic upravičencev ni treba izdati nobenih dokumentov. Izvršitelj, ki upravlja premoženje, predmete zapuščine prenese na upravičence; pri nekaterih bo to vključevalo formalen prenos in morebiten vpis pravice. Kot je bilo navedeno zgoraj, če obstaja klavzula o preživetju, se listina o lastninski pravici samodejno prenese na preživelega lastnika, listinam o lastništvu pa je treba priložiti mrliški list. V okviru postopka potrditve na Škotskem bo treba predložiti obrazec za davek na dediščino, tudi če davka ni treba plačati.

Spletna stran je del portala [Tvoja Evropa](#).

Veseli smo vaših [povratnih informacij](#) o uporabnosti informacij.

This webpage is part of an EU quality network

Zadnja posodobitev: 30/08/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.